

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง ในการพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียน มีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 8)

เนื่องจากในสังคมไทยปัจจุบันเป็นยุคที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความไม่สมดุลกันกับการพัฒนาด้านจิตใจ จึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาและเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทำให้มีลักษณะของสังคมที่มีระดับของศีลธรรมถดถอย น้อยลงไปเรื่อยๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2551 : 24) ซึ่งการถดถอยทางศีลธรรม และจริยธรรม หรือวิกฤติทางศีลธรรมและจริยธรรมหรือการไม่มีศีลธรรมและจริยธรรมก่อให้เกิดปรากฏการณ์ทางคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ต่อสังคม เช่น ขาดความรับผิดชอบ ใช้เสรีภาพ โดยขาดความเคารพต่อสิทธิของผู้อื่น ใช้จ่ายเกินกำลังความสามารถ ขาดความอดทน ขาดความเพียร ไม่มีวินัย ขาดความซื่อสัตย์ ไม่มีความเมตตากรุณา สังคมขาดความยุติธรรมจากการถดถอยทางศีลธรรมดังกล่าว สังคมไทยมีแนวโน้มที่นำไปสู่ความเสื่อมในทุกๆ ด้านเนื่องจากการมีศีลธรรมและจริยธรรม ถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญของทุกสิ่งทุกอย่าง สังคมจะเจริญอย่างมีความสุขที่แท้จริง ดังนั้นประชาชนจะต้องมีศีลธรรมเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตที่คิดช่วยเหลือผู้อื่น สังคม ประเทศชาติและโลกของเรา (อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา . 2550 : 23)

คุณธรรมเป็นหลัก หรือเกณฑ์แห่งพฤติกรรมที่พึงงาม ที่สังคมยอมรับและยึดถือปฏิบัติกัน เป็นส่วนใหญ่เพื่อประโยชน์ในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน หากสังคมใดขาดคุณธรรม สังคมนั้นจะประสบปัญหาไม่มากก็น้อยอย่างแน่นอน การพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์เป็นสิ่งจำเป็นที่ควรกระทำควบคู่กัน ไปด้วยกับการบริหารจัดการและ โรงเรียนก็มีหน้าที่หลักในการพัฒนานักเรียนเยาวชนให้เป็นคนดีมีคุณธรรมสามารถทำประโยชน์ให้แก่สังคม การพัฒนา

เยาวชนให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความรู้คู่คุณธรรมและสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขเกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและส่วนรวม นับเป็นภาระหน้าที่ของโรงเรียน ในการสร้างความรู้ความเข้าใจ พัฒนาให้แก่เยาวชนไทยรวมทั้งการมีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรง คนเก่ง คนดี และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข คุณธรรมเป็นเครื่องกำหนด ความเจริญและความเสื่อมของสังคม โดยสังคมที่มีความเจริญจะมีคนทรงคุณธรรมอยู่มาก มีคุณธรรมสูง ความประพฤติของคนดี มีการปฏิบัติที่ไม่เป็นการเบียดเบียนทั้งตนเองและผู้อื่นเป็นลักษณะของความมีจริยธรรมดี ทุกคนในสังคมมีความสุข สังคมนั้นจะผาสุกและสงบสุขจะประกอบการ สิ่งใดมีแต่ความสำเร็จและก้าวหน้าไปเสมอ (ชาเลียง วุฒิจันทร์. 2544 : 92)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ส่งเสริมให้องค์กรทุกภาคส่วนยึดคุณธรรมนำความรู้เพื่อขับเคลื่อนสังคมให้อยู่กันเป็นสุข โดยให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายและเป้าหมายเร่งรัด การปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสามัคคี สันติวิธี วิถีชีวิต ประชาธิปไตย พัฒนาคน โดยให้ใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา และสถาบันการศึกษาโดยมีเป้าหมายให้นักเรียนได้รับการปลูกฝังค่านิยมในการนำคุณธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นเด็กดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข นำไปสู่ การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ประกอบด้วย 1) ด้านความขยัน 2) ด้านความประหยัด 3) ด้านความซื่อสัตย์ 4) ด้านความมีวินัย 5) ด้านความสุภาพ 6) ด้านความสะอาด 7) ด้านความสามัคคี 8) ด้านความมีน้ำใจ กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดเป็นหลักในการส่งเสริมให้นำไปประพฤติปฏิบัติ ในการดำรงชีวิตประจำวันให้เป็นสุข โดยส่งเสริมให้ปลูกฝังเพื่อเป็นพื้นฐานให้กับเด็กตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงวัยผู้ใหญ่ โรงเรียนเป็นสถานการศึกษาที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมการปลูกพื้นฐาน ด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อปลูกฝังให้มีความประพฤติที่ดีจนเกิดเป็นลักษณะนิสัยที่มีพื้นฐานคุณธรรมเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้อย่างต่อเนื่องยั่งยืน และถาวร โรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงต้องร่วมมือกันที่จะมีส่วนร่วมในการปลูกฝังคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ให้กับเด็กทุกวัย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 23) ซึ่งครูจะต้องเป็นผู้ปลูกฝังคุณธรรมให้กับนักเรียนที่เข้าสู่วัยเรียนให้ได้ตรงตามมาตรฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดเน้นพัฒนาคน โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ บูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ พร้อมทั้งยังมีการจัดเวลาให้ผู้เรียน เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม สร้างเสริมศีลธรรม คุณธรรม ความเอื้ออาทรและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นเกณฑ์การจบหลักสูตรที่ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2551 : 11)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 (สพป.ระยอง เขต1). (2553 : 21) ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 (สพป.ระยอง เขต2). (2554 : 14-15) ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 (สพม. เขต 18). (2554 : 14-18) กำหนดให้โรงเรียนดำเนินงานเกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของนักเรียน โดยมีโครงการเสริมสร้างคุณธรรมในสถานศึกษา และให้สถานศึกษาทุกแห่ง สามารถดำเนินการขับเคลื่อนงานปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ นอกจากนี้ได้จัดค่ายทักษะคุณธรรมนำชีวิตงาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้มีความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ สร้างจิตสำนึกในคุณธรรม จริยธรรมรักบ้านเกิดของตน นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการคัดเลือกโครงการคุณธรรมเยาวชนทำดีถวายในหลวง ดีเด่นระดับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเข้าร่วมค่ายอบรมพัฒนาโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ ในหัวข้อ “เยาวชนไทยทำดีถวายในหลวง” ซึ่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และทำงานอย่างเป็นทีมเพื่อสร้างจิตสำนึกการทำ ความดีอย่างเป็นวิถีชีวิต และพัฒนาศูนย์การเรียนรู้โครงการคุณธรรมเยาวชนไทยทำดีถวายในหลวง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเยาวชนและประเทศชาติทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อไป โดยทางโรงเรียนเครือข่ายคุณธรรมชั้นนำ ได้จัดอบรมค่าย “เด็กไทยหัวใจพอเพียง” แล้วจัดกิจกรรมนำเสนอโครงการคุณธรรมยกห้อง ทั้งนี้กิจกรรมดังกล่าวจะสำเร็จได้ต้องให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วม เนื่องจากครูมีบทบาทอันสำคัญยิ่งเพราะครูเป็นผู้วางรากฐานให้แก่ชีวิตของเด็กในทุกๆ ด้านการศึกษาทำให้คนเจริญงอกงาม และการให้การศึกษาที่ดีนั้นจะทำให้คนเจริญงอกงามในทางที่พึงประสงค์ ครูจะต้องทุ่มเทแรงกายแรงใจ อุดหนุนและใจเย็น ตลอดจนใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการสั่งสอนอบรม ใช้เวลาฝึกฝนและกล่อมเกล่าอย่างสม่ำเสมอ จึงจะได้เด็กที่มีคุณภาพของสังคม และครูยังมีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาคุณธรรมให้แก่นักเรียน เพื่อที่จะหล่อหลอมลักษณะนิสัยและค่านิยมที่ดีให้แก่นักเรียน

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ จึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนในสถานศึกษาจังหวัดระยอง เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา จังหวัดระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา จังหวัดระยอง

จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และประเภทของสถานศึกษา

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา จังหวัดระยอง ซึ่งจะเป็นประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาครูผู้สอนเกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 เขต 2 และในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 2,981 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 เขต 2 และในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2554 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 – 610) และการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ประเภทของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่ง (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 338 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ประกอบด้วย

1.1 เพศ จำแนกเป็น

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จำแนกเป็น

1.2.1 ประสบการณ์มาก

1.2.2 ประสบการณ์น้อย

1.3 ประเภทของสถานศึกษา จำแนกเป็น

1.3.1 ระดับประถมศึกษา

1.3.2 ระดับขยายโอกาสทางการศึกษา

1.3.3 ระดับมัธยมศึกษา

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษาจังหวัดระยอง ประกอบด้วย

- 2.1 ด้านความขยัน
- 2.2 ด้านความประหยัด
- 2.3 ด้านความซื่อสัตย์
- 2.4 ด้านความมีวินัย
- 2.5 ด้านความสุภาพ
- 2.6 ด้านความสะอาด
- 2.7 ด้านความสามัคคี
- 2.8 ด้านความมีน้ำใจ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เรื่อง การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษาจังหวัดระยอง และเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามขอบเขตหรือความหมายที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน หมายถึง การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน รวมถึงการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานเพื่อให้มองเห็นความสำคัญของคุณธรรมมากขึ้น ให้นักเรียนสามารถบรรลุจุดหมายของหลักสูตร การจัดการเรียนรู้เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างดี ใน 8 ด้าน ดังนี้

1. ความขยัน หมายถึง มีพฤติกรรมการเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย การลงมือทำงานทันทีที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ต้องให้ผู้อื่นบังคับสามารถทำงานอย่างตั้งใจเต็มความสามารถ เมื่อมีอุปสรรคก็พยายามแก้ไขเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงโดยไม่ละทิ้งงาน เมื่อมีเวลาว่างก็ทบทวนฝึกฝนสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรือทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่น ส่งเสริมคนที่ขยันหมั่นเพียรและประสบความสำเร็จในชีวิต มีนิสัยอดทน มีความรับผิดชอบ กล้าหาญ เชื้อมั่น ในตัวเอง สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ ไม่ย่อท้อต่อความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่วางไว้

2. ความประหยัด หมายถึง การดำเนินชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า รู้จักทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของตนอยู่เสมอ ใช้จ่ายอย่างเพียงพอให้เกิดความสุขตามความจำเป็นของชีวิต ใช้อย่างไม่ฟุ่มเฟือยตามความพอใจ รู้จักใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล รู้จักประมาณว่า สิ่งใดควรเสียสิ่งใดไม่ควรเสีย รู้จักใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ต่อตนเอง และสังคม ทำให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองและเศรษฐกิจของชาติ มีความมั่นคง

3. **ความซื่อสัตย์** หมายถึง การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา พุดตามความเป็นจริง รักษาสิ่งจะมีความประพฤติตรงทั้งต่อเวลา และหน้าที่ และต่อวิชาชีพ มีความจริงใจ ปราศจากความรู้สึกลำเอียงหรืออคติ ไม่ใช่เล่ห์กลคดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติอย่างเต็มที่ และถูกต้อง การประพฤติอย่างเหมาะสม มีความจริงใจ ทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเอง ผู้อื่นต่อสังคม และต่อประเทศชาติ

4. **ความมีวินัย** หมายถึง การยึดมั่นที่จะประพฤติตนตามแบบแผนและระเบียบข้อบังคับ ข้อปฏิบัติที่ถูกต้องดังงามอย่างสม่ำเสมอด้วยตนเอง ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น โดยไม่หวั่นไหวต่อสิ่งยั่วยุภายนอกหรือความต้องการอื่นที่จะมาเบี่ยงเบนแบบแผนพฤติกรรมของตน การปฏิบัติตนในขอบเขตของกฎระเบียบของสถานศึกษา รวมทั้งการมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม และรู้จักความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ

5. **ความสุภาพ** หมายถึง การมีมารยาทเรียบร้อย ใช้กิริยาจาจรวมถึง การแต่งกาย ที่เหมาะสมกับบุคคล เวลา และสถานที่ มีความอ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพ และรู้จักกาลเทศะมีสัมมาคารวะ เรียบร้อย ไม่ก้าวร้าว รุนแรง หรือวางอำนาจข่มขู่ผู้อื่นทั้งโดยวาจา และท่าทาง เป็นผู้ที่มีมารยาทดังงามวางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดังงาม รู้จักใช้คำพูดตามโอกาสและฐานะของบุคคล รู้จักเกรงใจผู้อื่น รู้จักใช้ถ้อยคำ ขกย่องสรรเสริญพอเหมาะพอควร และใช้ถ้อยคำในการสนทนาให้ผู้ฟัง รู้สึกสบายใจ

6. **ความสะอาด** หมายถึง การรักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมให้ได้อย่างถูกต้องตามสุขลักษณะ ฝึกฝนจิตใจมิให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ ปราศจากความมัวหมอง ทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม มีความโปร่งใสเป็นที่เจริญตาทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น การคิดดีต่อผู้อื่น ผู้ที่รักษาร่างกาย ที่อาศัยสิ่งแวดล้อมถูกต้องตามสุขลักษณะฝึกฝนจิตใจให้มีความแจ่มใสอยู่เสมอ การกระทำหรือสิ่งที่แสดงให้เห็นเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด มีความสะอาดทั้งทางกาย ทางใจ และสภาพแวดล้อม

7. **ความสามัคคี** หมายถึง ความร่วมมือร่วมใจในการทำงานอันเป็นที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ขอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยเหลือเกื้อกูล เสียสละ ไม่เอาัดเอาเปรียบกัน การเปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความมุ่งมั่นเพื่อให้การงานสำเร็จลุล่วง สามารถแก้ปัญหาเป็นผู้มีเหตุผล รู้จักทำงานร่วมกันมีความรักใคร่ปรองดองกัน มีความเห็นอกเห็นใจกัน และกัน มีความรักใคร่ผูกพันในหมู่คณะ รู้จักการปฏิบัติตนทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี ตามวิถีประชาธิปไตย

8. **ความมีน้ำใจ** หมายถึง การแสดงออกถึงการอาสาหรือเต็มใจที่จะช่วยเหลือ แบ่งปันการทำให้ผู้อื่น ส่วนรวม สังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน เห็นอกเห็นใจและเห็นคุณค่า ในเพื่อนมนุษย์ และมีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกายและสติปัญญา ลงมือปฏิบัติกรเพื่อบรรเทาปัญหา

ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1, เขต 2 และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาในด้านการปฏิบัติงานของครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานในสถานศึกษานั้น ๆ โดยใช้ค่าเฉลี่ยของระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด เป็นเกณฑ์จำแนกจำแนกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

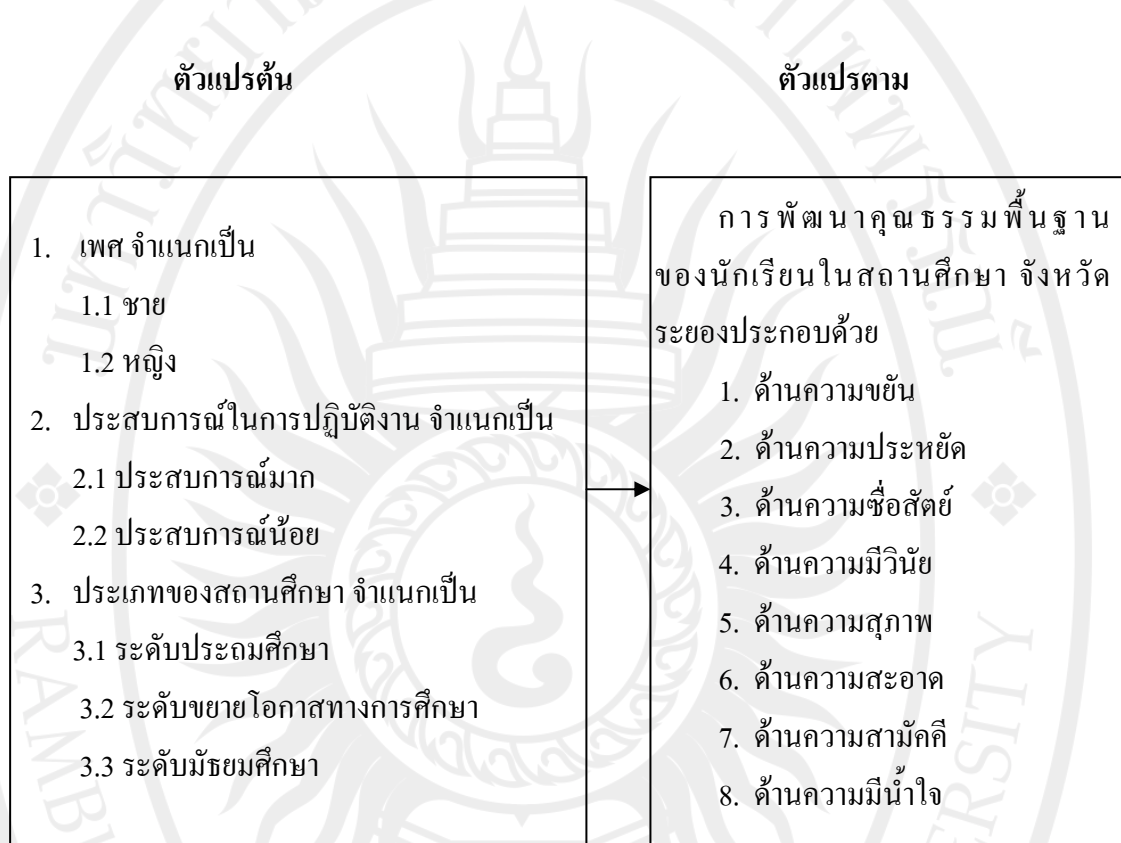
1. **ประสบการณ์มาก** หมายถึง ครูผู้สอนที่มีอายุในการทำงานเท่ากับหรือมากกว่าค่าเฉลี่ยของระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
2. **ประสบการณ์น้อย** หมายถึง ครูผู้สอนที่มีอายุในการทำงานน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ประเภทของสถานศึกษา หมายถึง ประเภทของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง จำแนกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. **ระดับประถมศึกษา** หมายถึง สถานศึกษาที่ทำการเปิดสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. **ระดับขยายโอกาสทางการศึกษา** หมายถึง สถานศึกษาที่ทำการเปิดสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. **ระดับมัธยมศึกษา** หมายถึง สถานศึกษาที่ทำการเปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา จังหวัดระยอง แตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา จังหวัดระยอง แตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนที่อยู่ในสถานศึกษาประเภทต่างกัน มีการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา จังหวัดระยอง แตกต่างกัน